

In gesprek over cultuur in Heemskerk

Verslag van de bijeenkomst op 19 juni 2024

Juni 2024

1 Inleiding

In april zijn twee enquêtes uitgezet om input op te halen voor het actualiseren van het lokale cultuurbeleid in Heemskerk: één enquête onder de inwoners en één enquête onder de culturele organisaties. Op basis van de resultaten van de enquêtes is op 19 juni het gesprek gevoerd met de culturele partners uit Heemskerk om de resultaten te verdiepen. Het gesprek hebben we gevoerd aan de hand van een aantal stellingen. Deze stellingen gingen over de volgende thema's: zichtbaarheid, aanbod, samenwerking, IJmondiale samenwerking, cultuur en sociaal domein, podiumvoorziening, poppodium, erfgoed, vernieuwing, expositieruimte. Het thema cultuureducatie hebben we niet behandeld omdat daartoe geen aanleiding was vanuit de vragenlijsten en dit onderwerp in een aparte afspraak met het Cultuurhuis Heemskerk en Bibliotheek IJmond Noord verdiept wordt. Het was een vruchtbare bijeenkomsten waar interessante dingen ter sprake zijn gekomen. Hieronder een korte samenvatting van de belangrijkste besprekpunten.

2 Besproken thema's

2.1 Zichtbaarheid

Inwoners gaven in de vragenlijst aan dat het aanbod niet altijd zichtbaar is. Op basis van deze informatie wordt de volgende stelling opgeworpen: *er ontbreekt een online platform waar alle informatie over cultuur te vinden is.*

Het valt op dat de groep zich ongeveer gelijk verdeelt in het wel of niet eens zijn met de stelling. Dit verandert naar mate het gesprek vordert. Eerst gaat het namelijk over Heemskerk Zee van Tijd. Dat is een platform, maar is niet bekend voor veel inwoners en wordt niet gebruikt door alle organisaties. Kan dat platform niet uitgebreid worden en daar op inzetten? Want wéér een nieuw platform, is dat wel verstandig als er al een platform is? Maar het gesprek krijgt een wending omdat wordt opgemerkt dat Heemskerk Zee van Tijd met name gericht is op toeristen. Het is niet echt een platform waar inwoners op gaan kijken als ze willen weten wat er te doen is op gebied van cultuur, bijvoorbeeld welke koren er zijn. Dus mogelijk mist er toch een platform waar alle informatie over cultuur te vinden is. Bijvoorbeeld een overzicht van alle amateurkunstverenigingen of een forum werd als idee geopperd. Een forum of prikbord waar je bijvoorbeeld kan opzetten dat je leden zoekt of een vrijwilliger. Dat zorgt er ook tegelijk voor dat de verenigingen elkaar beter kunnen vinden. Aansluitend hierop werd bevraagd of er niet al een gemeentegids is met een overzicht van alle verenigingen? Die kwam vroeger in de brievenbus. Mogelijk is deze nu online te vinden. Maar de vraag is of inwoners die wel weten te vinden. Tijdens het gesprek komt ook ter sprake dat het voor de zichtbaarheid nodig is om actief te zijn op Instagram, Facebook of Tiktok.

2.2 Aanbod

Uit de enquête onder inwoners blijkt tevredenheid over het aanbod maar ook willen sommige inwoners graag een meer divers aanbod zien, ook wordt specifiek gewezen op het ontbreken van aanbod voor jongeren en peuters. De volgende stelling wordt besproken: *de gemeente moet extra inzet plegen op specifieke groepen die we nu minder bereiken met cultuur, bijvoorbeeld jongeren en peuters.*

Het gesprek startte met de vraag of het een taak is van de gemeente of van het onderwijs. Enkelen denken dat het meer een taak is van het onderwijs. Echter wordt opgemerkt dat dit probleem met name gaat over aanbod in de vrije tijd. Daar raak je ze kwijt omdat je concurreert met de telefoon en televisieschermen. En op de scholen wordt wel aandacht besteed aan cultuur, sinds de NPO gelden ook op het voortgezet onderwijs. Ook heeft het cultuurhuis met corona budget feestavonden in

Laurentz georganiseerd voor de doelgroep 15 tot 20 jaar. Maar dat kost veel geld omdat je geen horeca inkomsten hebt op die plek. De uitdaging is om de jongeren te inspireren om iets te doen met cultuur. Zij zijn op zoek naar hun identiteit. Een uitgaansplek iets tussen JACKS en TOOS (Beverwijk) in ontbreekt in Heemskerk. Het zou mooi zijn als ondernemers hier op inspeelt. Maar ondernemers hebben het waarschijnlijk druk genoeg. Opgemerkt wordt dat als je jongeren wil trekken het laagdrempelig moet zijn en vooral de gemeente op de achtergrond moet zijn. Het begint bij een goede locatie of iets wat jongeren zelf organiseren. Dat trekt weer andere jongeren. Voor peuters is het Cultuurhuis gestart met aanbod, maar dat is nog nieuw / in ontwikkeling.

2.3 Samenwerking

Over dit onderwerp was de volgende stelling de start van het gesprek: *de samenwerking tussen culturele organisaties in Heemskerk gaat goed, maar kan beter.*

Duidelijk in het gesprek is dat de samenwerking goed gaat, maar het altijd beter kan. De samenwerking is altijd met dezelfde partners. Vooral verenigingen worden soms gemist in de samenwerking. Zo'n platform kan helpen in de samenwerking, om elkaar te vinden. Ook wordt het idee van het organiseren van een beursvloer geopperd. Dit is eerder gedaan en werkte goed omdat er gemakkelijk samenwerkingen ontstonden. Die behoefte wordt gedeeld.

2.4 IJmondiale samenwerking

Uit de enquête onder de inwoners blijkt dat 82 % van de inwoner soms, regelmatig of vaak naar buurgemeenten voor kunst/cultuur gaat. Vooral voor theater en bioscoop. Over dit onderwerp de stelling: *in de IJmond moet meer samengewerkt worden op gebied van cultuur.*

De culturele partners stellen dat organisaties elkaar in de IJmond wel vinden. Dat gaat goed en er wordt veel samengewerkt. Maar de gemeenten zouden beter moeten samenwerken. Want als iets IJmondiaal georganiseerd wordt dan moet subsidie apart bij elke gemeente aangevraagd worden en gelden er weer andere regels.

2.5 Cultuur en sociaal domein

De volgende stelling wordt ingebracht: *kunst en cultuur moet in Heemskerk (meer) ingezet worden om de doelen in het sociaal domein te bereiken (bv. tegengaan van eenzaamheid).*

Met deze stelling is iedereen het volmondig eens. Iedereen vindt het belangrijk dat cultuur wordt ingezet in het sociaal domein. En er wordt al veel gedaan bijvoorbeeld door het Cultuurhuis met onder andere een project in samenwerking met de Viva Zorggroep. Ook elk koor/vereniging draagt hier al aan bij.

Er moet wel meer draagvlak en bekendheid voor komen. Dat bijvoorbeeld een koor zo belangrijk is voor de gemeenschap wordt vaak onderschat. Het zou meer uitgelicht kunnen worden dat het plezier en samen komen zo belangrijk is. Ook wordt opgemerkt dat er weinig gefaciliteerd wordt in de zichtbaarheid van de koren. Terwijl het zo belangrijk is voor het sociale aspect. En voor ouderen is het belangrijk om fit en vitaal te blijven en cultuur is hier een heel goed middel voor. Daarom wordt ook het idee van cultuureducatie voor ouderen genoemd.

2.6 Podiumvoorziening

Het gemis aan een podiumvoorziening wordt in de vragenlijsten door inwoners en ook enkele organisaties genoemd. Echter geven inwoners ook aan zeer bereid te zijn naar regio gemeenten te gaan voor een theater. Hoewel tegelijk de winstwaarschuwing wordt gegeven dat de gemeente geen geld heeft voor een groot theater wordt dit signaal met de volgende stelling verkend: *Heemskerk mist een groter podium om op te kunnen treden.*

Met deze stelling is een groot deel het eens. Met name de amateurkunstverenigingen erkennen dit als probleem. Het probleem zit hem in de grootte van het podium. Podium Laurentz is al een goede aanvulling, maar voor de grote concerten moet uitgeweken worden naar Beverwijk. Het zou leuk zijn als er in Heemskerk een groot podium is voor een dansgroep of een groot concert. Maar ook klinkt het geluid dat niet in elke gemeente een groot podium hoeft te zijn. Er worden een aantal kerken als optie genoemd. Maar hiertegenover staan wel kosten die kleine verenigingen vaak niet kunnen dragen. Een concert financieren en organiseren is voor verenigingen dus lastig, en met name als ze een groot podium nodig hebben is het aanbod van podia in Heemskerk vaak niet geschikt. Faciliteren van de (kleine) verenigingen is dus van belang wordt geopperd. Zo wordt aangegeven dat een vereniging blij is als het Cultuurhuis hen een podium biedt tijdens een kerstconcert.

2.7 Poppodium

Muziek in de vorm van een poppodium, muziekfestival, muziekkavonden worden vaker genoemd in de vragenlijsten door de inwoners als aanbod dat ontbreekt. Podium Laurentz organiseert wel al popavonden. Vandaar de stelling: *Podium Laurentz zou in de behoefte kunnen voorzien voor een poppodium in Heemskerk.*

Culturele partners bevestigen dat Podium Laurentz hier deels in voorziet. Maar het aanbod moet breder en meer divers zodat het meer een poppodium is. Maar tegelijk is het lastig omdat je daar niks aan horeca kan verdienen. Dus er wordt met name ingezet op bandjes die veel mensen trekken, anders krijg je het financieel niet rond. Zonder subsidie is dat niet te doen. Nu krijgt het Cultuurhuis voor het meemaakpodium in Laurentz (tijdelijk) subsidie van de provincie. En de horeca in Heemskerk staat niet te springen om een pop/uitgaansgelegenheid op te zetten omdat de horeca al vol zit en goed loopt.

2.8 Erfgoed

Over erfgoed wordt de volgende stelling ingebracht: *het erfgoed en de geschiedenis van Heemskerk mag beter uitgedragen en zichtbaarder gemaakt worden.*

De meeste partners geven aan dat het al heel goed gaat. De Historische Kring Heemskerk organiseert veel rondleidingen en lezingen en heeft 1800 leden. De Heemsstichting is er mee bezig om meer met het Huldtoneel te gaan doen en daar meer zichtbaarheid voor te geven. De kasteeltuin heeft een project voor scholen, maar is wel afhankelijk van de inschrijvingen daarop. Tot nu toe nog maar een paar scholen. Ook oppert iemand dat een monumentenschildje bij een woning niet is aangekomen.

2.9 Vernieuwing

De volgende stelling wordt besproken: *ik heb als cultuurorganisatie voldoende ruimte om te vernieuwen (bv. In aanbod ontwikkelen / nieuw project opzetten).*

De culturele partners gaven aan dat creativiteit niet het probleem is. Er zijn genoeg ideeën. De financiën zijn een probleem. De behoefte wordt geuit voor ondersteuning op het gebied van informatie verstrekken welke fondsen beschikbaar zijn of welke andere bronnen er zijn. In deze vragen zouden de organisaties door de gemeente geholpen willen worden. Cultuurmakers IJmond heeft wel eens een avond georganiseerd hierover. Tot slot wordt opgemerkt dat door samenwerking ook vernieuwing ontstaat. Een platform waar eerder over werd gesproken kan daarbij helpen.

2.10 Expositieruimte

Uit de vragenlijst met inwoners en in minimale mate ook uit de vragenlijst met organisaties kwam naar voren dat er behoefte is aan een expositieruimte, zowel om kunst te zien (vanuit de inwoner) maar ook om kunst te tonen. Stelling: *de hal van het gemeentehuis zou beter ingezet kunnen worden als expositieruimte.*

Deze stelling is kort behandeld in verband met tijd maar ook omdat de stemming hierover duidelijk is. Het geluid klinkt om meer ruimte voor initiatieven / exposities in de hal te bieden. Organisaties gebruiken de hal graag als expositieruimte en dit kan beter. Het moet een plek van samenkomen van de burgers zijn. Een van de organisaties geeft aan dat ze dit al jaren proberen maar dat het steeds niet is gelukt.

2.11 Overig

Buiten de thema's zijn nog enkele dingen opgemerkt. Zo is een amateurkunstvereniging teleurgesteld dat de subsidie alleen voor de Heemskerkse leden is. En op het einde van de avond wordt nog aangegeven dat de multicultureel wordt gemist. Het gezelschap vanavond is niet representatief. Ook wordt gedeeld dat het mooi zou zijn als de evenementen op elkaar afgestemd kunnen worden. Dit jaar is bijvoorbeeld Open Monumentendag tegelijk met andere events. Kan dit lokaal of in de IJmond afgestemd worden?

Deelnemers van het gesprek

Bibliotheek IJmond Noord

Cultuurhuis Heemskerk

Heemsstichting

Historische Kring Heemskerk

Dorpsfotograaf

Kamerkoor Endora

Kasteeltuin Assumburg

Kijk! Heemskerk

De Notenbalkers

Theatermanifestatie IJmond

Sea Side Big Band

Fotokring Heemskerk

Muziekvereniging St. Caecilia

Stichting Vrijwilligers Kasteeltuin Assumburg